

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4
Łódź

Kuratorium Oświaty w Łodzi

Wstęp

Prezentowany raport sporządzono na podstawie zebranych i przeanalizowanych w procesie ewaluacji zewnętrznej informacji na temat wartości działań podejmowanych przez szkołę/placówkę w zakresie wymagań:

1. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej
2. Uczniowie są aktywni
3. Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju

Wyniki badania stanowią podstawę do podejmowania decyzji skierowanych na zapewnienie wysokiej jakości organizacji procesów kształcenia, wychowania i opieki prowadzonych w szkole lub placówce oraz ich efektów.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 21-09-2018 - 29-09-2018 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Anna Małagocka-Szor, Bogumiła Bylińska-Trzeciak. Badaniem objęto 60 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 56 rodziców (ankieta) i 24 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami partnerów szkoły, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki.

Informacje o szkole/placówce

Nazwa placówki	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4
Patron	Komisja Edukacji narodowej
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Łódź
Ulica	al. J. Piłsudskiego
Numer	101
Kod pocztowy	92-332
Urząd pocztowy	Łódź
Telefon	426743576
Fax	426743576
Www	www.sp4lodz.wikom.pl
Regon	00073195600000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	258
Oddziały	12
Nauczyciele pełnozatrudnieni	23.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	4.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	21.5
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.22
Województwo	ŁÓDZKIE
Powiat	Łódź
Gmina	Łódź
Typ gminy	gmina miejska

Kontekst funkcjonowania szkoły/placówki: Szkoła Podstawowa nr 4 imię Komisji Edukacji Narodowej otrzymała w 1934 r. Zlokalizowana jest w centrum Starego Widzewa, w wolnostojącym budynku o szerokich korytarzach i przestronnych salach. Systematycznie modernizowana posiada nowoczesną pracownię językową, przyrodniczą i multimedialną oraz ogródek rekreacyjno-sportowy z bieżnią do skoku w dal. Uczniowie odnoszą sukcesy w zawodach sportowych i konkursach. W ostatnich trzech latach w szkole zrealizowano 13 projektów. Obecnie realizowany jest 2-letni program "Przyszłość z Czwórką" finansowany ze środków unijnych, dzięki któremu poszerzono ofertę zajęć pozalekcyjnych obejmujących wspomaganie, rozwijanie zainteresowań, pomoc logopedyczną oraz korekcyjno-kompensacyjną. 3 świetlice działają w godzinach 6.30 - 17.00. W szkole panuje życzliwa atmosfera. Dzieci chętnie się w niej uczą.

Obraz pracy szkoły/placówki

Uczniowie chętnie uczestniczą w większości lekcji i zajęć pozalekcyjnych, na których oprócz pasywnych form aktywności stosuje się formy pobudzające do samodzielnych i czynnych zachowań. Nauczyciele skutecznie motywują dzieci do udziału w zajęciach, konkursach, olimpiadach, zachęcają do systematycznej nauki i pokonywania trudności. Uczniowie deklarują, że mogą liczyć na wsparcie nauczyciela również wtedy, gdy czegoś nie rozumieją albo nie wiedzą, niemniej niewielu uczących daje dzieciom możliwość współdecydowania o formie i przebiegu procesu edukacyjnego. Społeczność uczniowska podejmuje różnorodne inicjatywy na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły i środowiska lokalnego. Współpraca z celowo dobranymi partnerami przeciwdziała wykluczeniu społecznemu, służy integracji międzypokoleniowej, zagospodarowaniu czasu wolnego uczniów, nauce tolerancji i otwartości na innych oraz pozwala na rozwój zainteresowań dzieci. Postrzegane jako obopólnie korzystne działania sprzyjają też większemu zaangażowaniu się rodziców w życie szkoły i pozwalają na stopniowe modernizowanie sal lekcyjnych.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. II/1

Nauczyciele realizują podstawę programową, wykorzystując do pracy z uczniami wiedzę, uzyskaną z przedszkoli lub od nauczycieli uczących we wcześniejszym etapie edukacyjnym. Obserwują zachowania i szybkość przyswajania wiedzy przez dzieci podczas lekcji koleżeńskich w przedszkolach i w klasach trzecich. W wyniku analizy osiągnięć uczniów prowadzonej przez zespoły klasowe i pedagoga szkolnego oraz wnioskom z tych analiz, nauczyciele dostosowują ofertę edukacyjną do potrzeb uczniów, modyfikują oferty zajęć wspierających, wyrównujących i rozwijających, a także indywidualizują proces edukacji podczas lekcji.

Obszar badania: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. II/2

W opinii nauczycieli na wszystkich lub na większości lekcji ćwiczą oni kompetencje kluczowe adekwatne do przedmiotu, którego uczą. Realizują cele podstawy programowej, wprowadzając uczniów w świat wartości, budują relacje społeczne, wzmacniają poczucie tożsamości, formują u uczniów poczucie godności i szacunku, rozwijają kreatywność i przedsiębiorczość oraz umiejętność krytycznego i logicznego myślenia. Podczas swoich zajęć realizują zadania zawarte w podstawie programowej. Uczniowie wykorzystują zdobytą wcześniej wiedzę. Na obserwowanych zajęciach nauczyciele budowali u uczniów poczucie godności i szacunku oraz relacje społeczne sprzyjające bezpiecznemu rozwojowi, na 4 wzmacniali poczucie tożsamości, na 3 wprowadzali uczniów w świat wartości, na 1 rozwijali kreatywność, logiczne myślenie, argumentowanie i wnioskowanie. Przekazywali wiedzę przedmiotową i realizowali zadania określone w podstawie. Kształtowali sprawną komunikację (6/6), pracowali w zespole (5), korzystali z informacji z różnych źródeł (4), kreatywnie rozwiązywali problemy (2), kształcili matematyczne myślenie, wykorzystywali techniki mediacyjne i korzystali z metod i narzędzi informatycznych (1), co pozwoliło uczniom zastosować nabytą wiedzę (6) i ją demonstrować (4) oraz ćwiczyć złożone rozumowanie (2).

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem warunków i sposobów jej realizacji. II/3

W szkole utworzono sześć pracowni, w tym 2 językowe i czytelnię, zatrudniono psychologa, utworzono trzecią świetlicę (czas pracy wszystkich dostosowano do potrzeb), uzupełniono księgozbiór, zakupiono pomoce i sprzęty, powiększono szatnię i zakupiono szafki. Wzięto udział w Programie Rozwoju Czytelnictwa (zakup 918 książek), zatrudniono specjalistów z przedmiotów, które doszły. Trwa doposażanie powstałych pracowni. Szkoła uczestniczy w projekcie unijnym: "Przyszłość z Czwórką". Jest to projekt 2 letni, w ramach którego prowadzone są zajęcia wspierające i rozwijające z przedmiotów ścisłych, języka angielskiego, przyrody oraz zajęcia socjoterapeutyczne i logopedyczne (pieniądze z projektu przeznaczone będą na doposażenie szkoły i nową pracownię informatyczną). Nauczyciele w pracy realizują główne warunki i cele kształcenia przedmiotowego (17/24), zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych i dobierają pomoce dydaktyczne (16), wykorzystują kluczowe zadania nauczyciela przedmiotu (15), zalecane metody pracy (14), zapewniają ciągłość w nabywaniu wiedzy, prowadzą zajęcia dla uczniów z trudnościami (14), obcowanie z żywą dziedziną nauki (13), pracują metodami aktywizującymi (12), organizują przestrzeń edukacyjną (11)

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz. II/4

Nauczyciele deklarują, że powszechnie, systematycznie i w różnorodny sposób monitorują osiągnięcia uczniów. Na ogół potwierdzają to obserwacje lekcji, jak również wypowiedzi ankietowe dzieci. Wnioski z monitorowania uczący wykorzystują do modyfikacji metod i form pracy, wzbogacania oraz urozmaicenia warsztatu, do wprowadzania nowych pomocy dydaktycznych, dostosowania tempa wykonywanych zadań do możliwości dzieci, indywidualizacji procesu edukacyjnego. Ponadto stwarzają możliwość poprawy oceny oraz wyczerpująco informują ucznia i jego rodziców o czynionych postępach. O ile uczniowie potwierdzają w ankietach, że u prawie wszystkich nauczycieli mają sposobność poprawienia oceny, o tyle dostosowanie czasu pracy do oczekiwań i możliwości dzieci nie jest już działaniem tak powszechnym jak deklarowane. W szkole funkcjonuje z powodzeniem zasada systematycznego sprawdzania prac domowych i stałego monitorowania frekwencji, co pozwala na kontrolowanie bieżących postępów uczniów i ich ewentualnych braków. Zmodyfikowano również system motywacji - wprowadzono plusy i minusy, zwiększono liczbę nieprzygotowań. Podjęte działania należy uznać za adekwatne do oczekiwań i możliwości uczniów.

Obszar badania: Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i nauczania. II/5

W ostatnich trzech latach dzięki prowadzonym zajęciom wyrównawczym, modyfikacji metod pracy i sprawdzaniu prac domowych poprawiły się wyniki z przedmiotów objętych sprawdzianem po klasie VI i szkoła osiągnęła wynik wyższy niż w województwie. Wynik testu kompetencji dla uczniów klas trzecich w roku 2018 był porównywalny ze średnim wynikiem w kraju. Dzięki wdrożonym działaniom odnotowano poprawę w zakresie ortografii i znajomości tabliczki mnożenia, a także poprawę relacji rówieśniczych i poprawę frekwencji uczniów, co wpłynęło na wzrost średniej ocen uczniów (zwiększa się liczba uczniów z średnią powyżej 4,75). Wzrosła liczba uczniów biorących udział w konkursach i zawodach sportowych. Uczniowie chętnie biorą udział w różnorodnych konkursach szkolnych, międzyszkolnych i ogólnopolskich, w których zajmują wysokie miejsca (laureaci, wyróżnienia, miejsca 1-3) oraz zawodach sportowych, zwłaszcza w siatkówce, biegach przełajowych i unihokeju. Uczniowie są, przede wszystkim, zadowoleni ze swoich osiągnięć szkolnych (dobrych ocen), udziału w konkursach i zawodach sportowych, a także z wolontariatu. Szkoła diagnozuje środowisko uczniowskie, co pozwala na szybkie udzielenie wsparcia uczniom i rodzicom, działania profilaktyczne powodują, że niwelowane są negatywne zachowania uczniów.

Wymaganie:

Uczniowie są aktywni

Obszar badania: Uczniowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w szkole lub placówce i chętnie w nich uczestniczą. III/1

Z ankiety wynika, że ponad dwie trzecie uczniów aktywnie spędza czas na lekcji - słucha, notuje, angażuje się, rozwiązuje zadania, odpowiada, dyskutuje. Dane te w znacznej części pokrywają się z obserwacjami wyniesionymi z lekcji - na połowie obserwowanych zajęć większość uczniów jest zainteresowana tematem i działaniami proponowanymi przez nauczyciela. Dzieci deklarują, że chętnie uczestniczą w większości lekcji i zajęć pozalekcyjnych (badania nie można odnieść do zajęć świetlicowych, ponieważ 4/5 badanych uczniów na nie nie uczęszcza). Ich aktywność polega przede wszystkim na zgłaszaniu się do odpowiedzi, wykonywaniu poleceń nauczyciela, rozwiązywaniu zadań, wykonywaniu ćwiczeń i demonstrowaniu nabytej wiedzy. Nauczyciele na ogół skutecznie zachęcają uczniów do aktywności na lekcjach.

Obszar badania: Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć i rozwiązywaniu problemów. III/2

Działalność samorządu uczniowskiego i aktywność uczniów koncentruje się na przygotowywaniu oraz organizacji szkolnych i klasowych uroczystości, apeli, dyskotek, udziale w akcjach charytatywnych, inicjatywach obywatelskich, dniach otwartych. Uczniowie zaproponowali również zorganizowanie dnia kolorów i dnia szalonych fryzur oraz udział chętnych w wigilii miejskiej na Starym Rynku i pomaganie kolegom obcokrajowcom w nauce. W opinii ponad połowy uczniów mają oni możliwość inicjowania i realizowania w szkole istotnych dla nich przedsięwzięć i w tych działaniach przeważnie uczestniczą przedstawiciele samorządu szkolnego; społeczność szkolna na ogół współpracuje przy realizacji inicjatyw. Należy do nich m.in. pomoc zorganizowana na rzecz uczniów cudzoziemców, którzy dzięki wszechstronnej opiece bardzo dobrze funkcjonują w szkole, coraz lepiej mówią po polsku i nie mają większych problemów z nauką. Wsparciem kolegów otoczono również dzieci, które wracają do szkoły po dłuższej nieobecności, przenoszące się z gimnazjów i chorujące przewlekłe. Z otrzymanych informacji wynika pewna niespójność między danymi pozyskanymi od uczniów i nauczycieli na temat rodzaju podejmowanych działań.

Obszar badania: Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności. III/3

Z wypowiedzi uczniów wynika, że oprócz pasywnych form aktywności (robiłem notatki, słuchałem) na lekcjach stosuje się formy pobudzające ich do samodzielnych i aktywnych zachowań (dyskutowałem, zadawałem pytania, pracowałem w grupach i samodzielnie); ponad trzy czwarte ankietowanych wskazało, że może liczyć na swojego nauczyciela, gdy czegoś nie umie albo nie potrafi. Podobne spostrzeżenia poczyniono podczas obserwacji zajęć. Zdaniem uczniów nauczyciele zachęcają ich do udziału w konkursach, olimpiadach, zajęciach pozalekcyjnych, do pomagania innym, systematycznej nauki oraz pokonywania trudności. Niewielu badanych wskazało, że nauczyciele stwarzają im możliwość decydowania o wyborze sposobu uczenia się oraz wpływania na formę i treść procesu edukacyjnego,

Obszar badania: Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły lub placówki i społeczności lokalnej. III/4

Z pozyskanych danych wynika, że w celu własnego rozwoju uczniowie najczęściej uczą się poza szkołą i uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych; jedna czwarta badanych dużo czyta. Uczniowie wskazali też na powołanie do życia koła szachowego i zorganizowanie tygodnia czytania na lekcji. Dla lepszego funkcjonowania szkoły ustawiono krzesła na korytarzach, a współpraca ze środowiskiem lokalnym to m.in. wolontariat, wizyty w DDP i ZSS, pikniki, turnieje piłkarskie, działania proekologiczne i prozdrowotne na osiedlu, zbiórka karmy. W opinii uczniów w te działania angażuje się zdecydowana większość społeczności, chociaż nauczyciele twierdzą, że zazwyczaj mniej niż połowa; wskazują też na realizację szkolnej olimpiady sportowej, projektu Kuchnie świata i projektowanie wycieczek klasowych przez uczniów. W opinii partnerów działania podejmowane wspólnie ze szkołą służą integracji międzypokoleniowej, rozwijaniu zainteresowań uczniów, pozwalają zagospodarować czas wolny, uczą tolerancji i otwartości na innych. Inicjatywy sprzyjają też większemu zaangażowaniu rodziców w życie szkoły oraz systematycznemu modernizowaniu sal lekcyjnych.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju

Obszar badania: Szkoła lub placówka, w sposób celowy, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. VII/1

Z ankiety dyrektora wynika, że współpraca z podmiotami zewnętrznymi ma na celu poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły, jej promocję, zwiększenie bezpieczeństwa uczniów, angażowanie ich w działania charytatywne oraz pozyskiwanie sponsorów. Natomiast nauczyciele twierdzą, że powodami współpracy z partnerami są przede wszystkim: zaplanowane działania wychowawcze, sprawy ważne dla szkoły, aktualne wydarzenia lokalne, rozwijanie zainteresowań uczniów i realizacja podstawy programowej. Z powyższego wynika, że i dyrektor, i nauczyciele mają świadomość realizowanych celów przy podejmowaniu współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

Obszar badania: Współpraca szkoły lub placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój oraz na rozwój uczniów. VII/2

Dyrektor w ankiecie mówił przede wszystkim o obopólnych korzyściach płynących ze współpracy z radą Osiedla Stary Widzew i Domem Dziennego Pobytu dla osób starszych, natomiast partnerzy w swych wypowiedziach zwracali uwagę na fakt, że ich działania zmierzają do wzrostu poczucia bezpieczeństwa uczniów, rozwijania ich zainteresowań, umożliwiają dzieciom udział w akcjach pomocowych i charytatywnych, uczą tolerancji, przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu, szerzą ideę czytelnictwa i pomagają finansowo; dzięki współpracy ze szkołą instytucje zewnętrzne mogą realizować swoje zadania statutowe, a w ich opinii korzyści ze współpracy są obustronne. Ze współpracy ze środowiskiem lokalnym obie strony wynoszą korzyści w postaci wspólnie organizowanych imprez, umocnienia idei otwartości i tolerancji, stwarzania warunków dla podejmowania cennych inicjatyw. W opinii większości uczniów działania te służą nabywaniu przez nich nowych umiejętności i wiadomości, utrwalaniu już posiadanych, pozwalają powiązać wiedzę z różnych dziedzin i zastosować ją w praktyce.

Wnioski

1. Działania podejmowane przez nauczycieli sprzyjają różnym formom aktywności uczniów podczas lekcji, niemniej uczący nie stwarzają dzieciom zbyt wielu możliwości wyboru metod i form pracy.
2. Celowy i przemyślany dobór partnerów sprzyja osiągnięciu obopólnych korzyści w postaci umocnienia idei tolerancji i otwartości oraz wspólnie podejmowanych, ciekawych działań na rzecz obu środowisk: szkolnego i lokalnego.
3. Systematyczne monitorowanie i analiza osiągnięć edukacyjnych i zachowań uczniów oraz wykorzystywanie wniosków z tych analiz w celu dostosowania metod i form pracy, a także indywidualizacja procesu edukacyjnego korzystnie wpływają na wyniki w nauce, osiągnięcia w konkursach i zawodach sportowych.

Raport sporządzili

- Anna Małagocka-Szor
- Bogumiła Bylińska-Trzeciak

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny:

.....

Data sporządzenia raportu:

12.10.2018